

Analyse jaarrekeningen 2024 van de zeven provinciale publieke verbonden partijen (gemeenschappelijke regelingen).

Inhoudsopgave	Pag.
Ambitie 7. Gezond en veilig Zuid-Holland	3
• Omgevingsdiensten	
Ambitie 2. Bereikbaar Zuid-Holland	10
• Wegschap Tunnel Dordtse Kil	
Ambitie 8. Bedrijfsvoering, Financiën en Organisatie	13
• Grondbank Zuidplas	

Achtergrondinformatie:

Over de kaderstellende en controlerende rol van Provinciale Staten zijn bestuurlijke gemaakte afspraken in de commissie Bestuur en Middelen en deze zijn vastgelegd in het besluit van Provinciale Staten van 28 januari 2015. Om aan deze rol invulling te kunnen geven worden de jaarrekeningen van alle provinciale verbonden partijen ter kennisname aangeboden. Daarbij ontvangt PS een analyse van deze jaarrekeningen en een korte verklaring van de verschillen met de bijbehorende begroting. Deze analyse is in deze bijlage opgenomen.

Ambitie 7. Gezond en veilig Zuid-Holland

Omgevingsdiensten DCMR, Haaglanden, Zuid-Holland Zuid, Midden-Holland en West-Holland

Er zijn in Zuid-Holland vijf omgevingsdiensten opgericht die voor de deelnemende gemeenten en de provincie taken uitvoeren op het gebied van de fysieke leefomgeving, vergunningverlening, toezicht en handhaving.

Algemeen	
<i>Visie en beleidsvoornemens</i>	De omgevingsdiensten houden zich bezig met de uitvoering van plus- en basismilieutaken VTH en hebben als doel het verbeteren van de kwaliteit van de dienstverlening aan burgers en bedrijven. De provincie blijft wel verantwoordelijk voor een integrale beleidsontwikkeling op het gebied van milieu en bodem. De provincie voert de regie op de beleidsuitvoering door beleidsprogrammering en monitoring. De omgevingsdiensten voeren wettelijke, provinciale milieutaken uit en geven invulling op het milieuterrein aan het Hoofdlijnenakkoord van het college van Gedeputeerde Staten. De in de provinciale begroting opgenomen prioriteiten en doelen vormen het uitgangspunt bij het opstellen van de provinciale werkplannen van de omgevingsdiensten.
<i>Rechtsvorm en doel</i>	De omgevingsdiensten zijn rechtspersoonlijkheid bezittend openbaar lichamen, opgericht met het doel het ondersteunen van de deelnemers bij de uitvoering van hun taken op het gebied van de fysieke leefomgeving, alsmede de taken op het terrein van vergunningverlening, handhaving en toezicht.
<i>Bestuurlijk belang</i>	De omgevingsdiensten voeren (provinciale en gemeentelijke) wettelijke taken uit binnen het omgevingsrecht en op het gebied van omgevingsbeheer, behandelen klachten van burgers en meldingen van bedrijven en ondersteunen de provincie als opdrachtgever op duurzame ruimtelijke ontwikkeling en -beheer. Daarnaast voeren zij incidentele en additionele opdrachten uit voor provincie en gemeenten.
<i>Activiteiten</i>	Structurele taken o.a.: • Reguliere VTH taken op het gebied van milieu, natuur en water, • Bodemtaken (inclusief spoed en nazorg)
<i>Bevoegdheden</i>	Het namens Gedeputeerde Staten en met mandaat uitvoeren van taken en bevoegdheden in het kader van vergunningverlening, toezicht en handhaving en de uitvoering van programma's en projecten met inachtneming van het provinciaal beleid op het gebied van de fysieke leefomgeving. Het gaat daarbij o.a. om de uitvoering van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht en de in die wet genoemde wetten, Wet milieubeheer en de daarbij behorende uitvoeringsbesluiten, Provinciewet, Algemene wet bestuursrecht, Wet geluidhinder, Luchtvaartwet, Wet bodembescherming, Waterwet (grondwater), Wet natuurbescherming, Vuurwerkbesluit, Besluit bodemkwaliteit en Provinciale verordening bescherming landschap en natuur.

<i>Stemverhoudingen 2024</i>	DCMR : 37,5% stemaandeel (vast stemaandeel) ODH : 29,0% stemaandeel (vast stemaandeel) OZHZ : 34,0% stemaandeel (vast stemaandeel) ODMH : 15,0% stemaandeel (o.b.v. het aandeel van de PZH deelnemersbijdrage in de primaire begroting 2024) ODWH : 12,0% stemaandeel (o.b.v. de vastgestelde stemverhouding 2024)
Controle en Verantwoording	
<i>Realisatie provinciale doelstellingen 2024</i>	Bedrijven in Zuid-Holland behoren tot de meest innovatieve ter wereld en zijn belangrijk voor werkgelegenheid, maar moeten ook veilig zijn met zo min mogelijk uitstoot van gevaarlijke stoffen om zo een gezonde en veilige leefomgeving te bevorderen. Hiervoor worden de instrumenten vergunningverlening, toezicht en handhaving ingezet om voor een goede milieukwaliteit (luchtkwaliteit, bodem, geluid en externe veiligheid) binnen het wettelijk kader te zorgen. De uitvoering van deze provinciale taken gebeurt door vijf Zuid Hollandse Omgevingsdiensten. Daar waar dat noodzakelijk is, pakken we als provincie zelf de regie om hier sturing aan te geven en nieuw beleid te ontwikkelen. Zo kan VTH-instrument via het stellen van aangescherpte voorwaarden of door ruimte te scheppen voor experimenten op verantwoorde wijze ingezet worden voor gewenste transities richting een duurzamer energiebeleid en circulaire economie.
<i>Realisatie (financiële) doelstellingen 2024 van de omgevingsdiensten</i>	Alle omgevingsdiensten hebben de werkzaamheden in overeenstemming met het overeengekomen werkplan uitgevoerd. Over de geleverde prestaties is gerapporteerd. Afwijkingen zijn besproken met de opdrachtgevers inclusief bijstuur- en beheersmaatregelen.
<i>Financiën:</i>	In vergelijking tot de primaire begrotingen van de omgevingsdiensten liggen de uiteindelijke provinciale bijdragen in 2024 ongeveer € 8,8 mln. hoger dan geraamd. Oorzaken hiervoor zijn divers. Eén van de oorzaken voor de verhoging van de provinciale bijdragen is de (definitieve) indexatie van het uurtarief. Verder is een andere belangrijke oorzaak dat in de primaire begrotingen van de diensten (vooralsnog) de aanvullende en incidentele opdrachten, uit voorzorg niet waren opgenomen. Het betreft in hoofdzaak de volgende aanvullende werkzaamheden/opdrachten: - Bodemtaken (materieel budget voor uitvoering o.a. bodemsanering) - VTH milieutaken - Vergunningverlening natuur: soortenbescherming en stikstof - Provinciale omgevingsverordening; grondwaterkwaliteitstaak - Afhandeling specifieke aandacht dossiers De omgevingsdiensten zijn mede wegens de lage voorspelbaarheid van dit soort aanvullende opdrachten, tot nu toe voorzichtig geweest met het opnemen van een raming in de begroting. Naar verwachting zullen de omgevingsdiensten hier in de toekomst wel steeds meer rekening mee gaan houden. Dit vanwege de behoefte bij meerdere omgevingsdiensten om de huidige omvang van de flexibele schil en de daaraan gekoppelde hogere (arbeidskosten) omlaag te brengen.

	Omgevingsdienst	Provinciale bijdrage op basis van initiële begrotingen 2024 (exclusief aanvullende opdrachten)	Provinciale bijdrage op basis van jaarrekening 2024 (inclusief aanvullende opdrachten)	Verschil
	DCMR	€30,6 mln.	€ 33,1 mln.	€ 2,5 mln.
	Haaglanden	€ 10,0 mln.	€ 13,7 mln.	€ 3,7 mln.
	Zuid-Holland Zuid	€ 7,7 mln.	€ 9,8 mln.	€ 2,1 mln.
	Midden-Holland	€3,3 mln.	€ 3,8 mln.	€ 0,5 mln.
	West-Holland	€ 3,0 mln.	€ 2,5 mln.	-€ 0,5 mln.
	Totaal	€ 54,6 mln.	€ 62,9 mln.	€ 8,3 mln.
Reserves/ Weerstandsvermogen	Per einde 2024 is het weerstandsvermogen bij alle omgevingsdiensten het bestuurlijk gewenste niveau.			
	Onderstaande gegevens zijn gebaseerd op de conceptjaarrekeningen 2024 van de omgevingsdiensten en geven aan of de algemene reserve voldoende groot is om de ingeschatte risico's af te dekken.			
	Omgevingsdienst	Beschikbare weerstands-capaciteit 2024	Benodigde weerstands-capaciteit 2024	Weerstands-ratio
Risico's en beheersmaatregelen	DCMR	€ 5,30 mln.	€ 2,30 mln.	2,30
	Opmerking Het beschikbare weerstandsvermogen bestaat uit de algemene reserves, mutaties op de algemene reserves en het onbestemde deel van de bestemmingsreserve en bedraagt € 5,3 mln. Hiermee komt het weerstandsvermogen ratio uit op 2,3. Het AB van DCMR heeft afgesproken om de ratio norm tussen 1,0 <x< 1,4 te houden. Er zal dus nog een terugbetaling plaatsvinden aan de deelnemers.			

	Haaglanden	€ 1,31 mln.	€ 1,23 mln.	1,07	In de nota <i>Weerstandsvormogen en risicobeheersing, reserves en voorzieningen</i> is afgesproken dat ODH streeft naar een weerstandsratio van tussen de 1,0 en 1,4. De weerstandsratio van 1,07 past binnen afgesproken bandbreedte.
	Zuid-Holland Zuid	€ 0,94 mln.	€ 1,03 mln.	0,91	De omvang van de weerstandscapaciteit per ultimo 2024 bedraagt € 0,94 mln. tegenover een risicoprofiel van € 1,03 mln. De weerstandsratio komt daarmee op 0,91 en voldoet daarmee nog niet aan de bestuurlijk afgesproken ratio van 1,0. Wel voldoet het aan de norm zoals beschreven in de robuustheidscriteria van het IBP-VTH van 0,8.
	Midden-Holland	€ 1,40 mln.	€ 1,63 mln.	0,86	De beschikbare weerstandscapaciteit bedraagt € 1,4 mln. De weerstandscapaciteit ligt binnen de grenzen van de afspraken binnen de “Nota weerstandsvormogen en risicomanagement”, waarbij een dekkingsgraad tussen de € 1,3 mln. en € 1,6 mln. is gewenst. Hiermee is de weerstandscapaciteit voldoende.
	West-Holland	€ 1,04 mln.	€ 0,75 mln.	1,39	De beschikbare weerstandscapaciteit bedraagt € 1,04 mln. terwijl de geïnventariseerde risico's € 0,75 mln. bedragen. Hierbij hoort een weerstandsratio van 1,39, waarmee ODWH voldoet aan de robuustheidscriteria.

Resultaat	Onderstaande tabel laat het resultaat van de omgevingsdiensten van boekjaar 2024 zien. Op basis van alle jaarrekeningen 2024 van de vijf omgevingsdiensten is het totaal jaarresultaat circa € 6,0 mln. positief.		
	Omgevingsdienst	Resultaat voor bestemming 2024	Opmerkingen
	DCMR	€ 3,5 mln.	De DCMR heeft in 2024 een positief jaarrekeningresultaat behaald van € 3,51 mln. Dit resultaat is tot stand gekomen door ontwikkelingen in zowel opbrengsten als kosten. De personeelskosten zijn € 3 mln. lager dan begroot. Met name vanwege een groot aantal nieuwe jonge talenten en uitstroom van medewerkers die met pensioen gaan, is er sprake van een lager inschalingspercentage op de loonkosten dan begroot. Ook zijn er minder vragen extern uitgezet. Verder zijn er lagere materiële kosten gemaakt door onderbesteding op o.a. ICT-kosten en huisvesting (€ 0,4 mln.). De renteopbrengsten zijn € 0,3 mln. hoger dan begroot, de declarabele uren en resultaat werkplannen zijn iets hoger dan geraamd en de onttrekkingen van de bestemmingsreserve is lager uitgevallen (€ 0,5 mln.) De DCMR heeft geanalyseerd welke structurele elementen onderdeel uitmaken van dit positieve jaarresultaat en heeft deze verwerkt in de tarieven 2026.
	Haaglanden	€ 0,7 mln.	ODH heeft een positief jaarrekeningresultaat van € 0,7 mln. Dit resultaat is grotendeels te verklaren doordat er laat in het jaar een groot aantal additionele opdrachten is gegeven. Hierdoor zijn er nog onvoorziene middelen bijgekomen die de jaarrekening op een batig saldo hebben gebracht. Door het provinciaal bestuur is een budget toegekend voor de vergunningverlening Stikstof, Bodemenergiesystemen en Soortenmanagementplan, van tezamen € 1,1 mln.
	Zuid-Holland Zuid	€ 0,6 mln.	OZHZ heeft in 2024 een positief jaarrekeningresultaat behaald van € 0,6 mln. Per saldo wordt het jaarrekeningresultaat 2024 voornamelijk bepaald door lager uitgevallen personeelskosten dan geraamd (€ 0,4 mln.) en lager uitgevallen additionele productiekosten (€ 0,18 mln.). OZHZ stelt voor om dit resultaat 2024 toe te gaan voegen aan het weerstandsvermogen. Dit is conform een eerder genomen AB besluit om het weerstandsvermogen van de dienst binnen een periode van vier jaar ultimo 2027 weer op het gewenste niveau te brengen. Met deze toevoeging komt de daaraan gekoppelde uit op afgerond 0.9. Hiermee wordt bijna weer voldaan aan het bestuurlijk afgesproken niveau van 1,0.

	Midden-Holland	€ 0,9 mln.	ODMH sluit het jaar 2024 financieel af met een positief resultaat van circa € 0,9 mln. Dit overschot is grotendeels toe te schrijven aan de ontvangst van incidentele middelen via de SPUK IBP VTH (projectbaten), hogere rentebaten en lagere externe inhuur, mede als gevolg van het anticiperen op het zogeheten ravijnjaar 2026. ODMH stelt voor om dit resultaat toe te voegen aan een aparte bestemmingsreserve, zoals besloten in het AB van 13 maart 2025. Aan deze vergadering kon de provincie niet deelnemen. In de jaarrekening is niet zoals gewenst een verdeling tussen de resultaten van de programma's milieu en BWT opgenomen. Verzocht is dat alsnog op te nemen. ODMH wil het resultaat 2024 nu gebruiken om in 2026 extra (bovenop de 2,5% structurele korting) een gemeentelijke korting van 1,5% te financieren. Zie verder onder begroting ODMH. Opgemerkt is dat de provincie dan ook wil meedelen in het resultaat en dat er een eerlijke verdeling van het resultaat 2024 moet plaatsvinden volgens de afgesproken kaders. Oftewel gescheiden voor de programma's milieu en BWT en naar rato van bijdrage 2024. Daar is nog niet volledig aan tegemoet gekomen.
	West-Holland	€ 0,3 mln.	In 2024 is een positief resultaat behaald van afgerond € 0,3 mln. Dit resultaat is voornamelijk ontstaan doordat in meerdere programma's minder uren zijn besteed dan gepland en materiële kosten lager uitvielen dan begroot. Daarnaast is door efficiëntere werkwijzen en procesoptimalisaties minder inzet van personeel en middelen nodig geweest. Daarnaast valt er € 0,3 mln. vrij uit bestemmingsreserves. Voorgesteld wordt om deze resultaten (samen € 0,6 mln.) toe te voegen aan de algemene reserve (en dan aan een bestemmingsreserve ter dekking van 3 van de 6% bezuiniging). Daarmee is eigenlijk net als bij ODMH ook sprake van een uitgestelde uitbetaling van het jaarrekening resultaat. Ingestemd kan worden met het vormen van de toevoeging aan de reserve, maar de uitkering zou volgens de daarvoor afgesproken kaders moeten plaatsvinden (Nota planning en control).
	Totaal	€ 6,0 mln.	
Besluitvorming over de bestemming van het hierboven genoemde resultaat heeft nog niet plaatsgevonden, hierover besluit het Algemeen Bestuur. Het resultaat dient conform de geldende afspraken (naar rato van haar bijdrage en/of stemverhouding) gerestitueerd dienen te worden naar de deelnemers, tenzij bestaande (bestemmings)reserves opgehoogd dienen te worden of nieuwe bestemmingsreserves noodzakelijk worden geacht.			

<i>Goedkeurende verklaring accountant</i>	Voor alle omgevingsdiensten is de accountant voornemens een goedkeurende verklaring af te geven. De omgevingsdiensten hebben aangegeven met de aanbevelingen van de accountants aan de slag te gaan.
<i>Beoordeling BZK</i>	Positief: in alle gevallen sprake van repressief toezicht (controle achteraf).
<i>Prioriteit 2024/2025</i>	Voorts heeft een aantal onderwerpen beleidsmatig extra aandacht gehad in 2024. Het betreft o.a.: • Samen met de omgevingsdiensten en het programma Circulair heeft de Provincie Zuid-Holland circulaire initiatieven begeleid en informatie gegeven. Als dat nodig en mogelijk was, zijn de initiatieven vergund; • De provincie versterkt het toezicht op energiebesparing bij bedrijven door de omgevingsdiensten. Dit is in overleg met het programma Energietransitie; • De provincie stimuleert omgevingsdiensten om kennis te vergroten en te delen op het gebied van Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH) rond 'nieuwe' energievormen; • De provincie werkte verder aan het actualiseren van vergunningen. Ook in 2024 werd er gesproken met het Rijk over de aanpassing van de regelgeving. Eind 2024 verklaarde de Rijksoverheid alle PFAS-stoffen tot zeer zorgwekkende stoffen (ZZS) • Bij dossiers waar dat nodig is, wordt een verscherpte vorm van toezicht toegepast. In 2024 is het project Chemours voortgezet en was er verscherpt toezicht bij een klein aantal bedrijven. Provinciale Staten is hierover per brief geïnformeerd. Daarnaast was er inzet nodig op de afhandeling van de brand bij de afvalverwerker AVR in het Rijnmondgebied; • Aanpassing van gemeenschappelijke regelingen van de omgevingsdiensten ten einde de meest recente wijzigingen opgenomen in de Wet gemeenschappelijke regelingen te formaliseren. Met deze wijziging zijn enkele nieuwe instrumenten in de Wgr geïntroduceerd om de gemeenteraden/Staten meer in positie te brengen.

Ambitie 2: Bereikbaar Zuid-Holland

Wegschap Tunnel Dordtse Kil

Het Wegschap Dordtse Kil beheert en exploiteert de toltunnel tussen Dordrecht en 's-Gravendeel evenals de aansluitende wegen. De Kiltunnel is sinds 1 oktober 1977 de belangrijkste oeververbinding tussen de Hoeksche Waard en het Eiland van Dordrecht. De N217 loopt door de Kiltunnel en sluit aan de Dordtse zijde aan op de industrieterreinen, de A16 en de N3.

Algemeen	
<i>Visie en beleidsvoornemens</i>	De Kiltunnel vormt een belangrijke schakel in de ontsluiting van het woon- en werkgebied van de betrokken gemeenten. Het Wegschap draagt op deze wijze bij aan het optimaliseren van weg-, vaarweg- en fietsinfrastructuur.
<i>Rechtsvorm en doel</i>	De gemeenschappelijke regeling Wegschap Tunnel Dordtse Kil is een rechtspersoonlijkheid bezittend openbaar lichaam, opgericht met het doel het beheren en exploiteren van een niet-openbare toltunnel en de aansluitende wegverbindingen.
<i>Bestuurlijk belang</i>	De toltunnel vormt een belangrijke schakel in de ontsluiting van het woon- en werkgebied van de gemeente Dordrecht en de gemeente Hoeksche Waard. In het kader van de integrale bereikbaarheid draagt het Wegschap bij aan het optimaliseren van weg-, vaarweg- en fietsinfrastructuur.
<i>Activiteiten</i>	Het openbaar lichaam verwezenlijkt zijn taakstelling door: • De financiële middelen voor de aanleg, onderhoud en exploitatie bijeen te brengen; • De tunnel toegankelijk te stellen voor elke verkeersdeelnemer die tegen betaling van de tunnel gebruik wil maken; • Het heffen van tolgelden tot zodanige bedragen dat een rendabele exploitatie van de tunnel gewaarborgd wordt.
<i>Bevoegdheden</i>	Binnen de regeling ten aanzien van de belangenbehartiging waarvoor zij is getroffen en het gebied waarvoor zij geldt, kunnen bevoegdheden van regeling en bestuur worden overgedragen en toegekend, binnen de grens van artikel 54 van de Wet gemeenschappelijke regelingen.
<i>Stemverhouding</i>	43% stemaandeel
Controle en Verantwoording	
<i>Realisatie provinciale doelstellingen 2024</i>	In de provinciale begroting zijn geen specifieke doelstellingen geformuleerd. De tunnel is aangelegd om de bereikbaarheid te verbeteren tussen de Hoeksche Waard en Dordrecht en omstreken.

<i>Realisatie (financiële) doelstellingen 2024 van Dordtse Kil</i>	In 2024 zijn er in totaal 6,0 mln. voertuigen gepasseerd tegenover 6,3 mln. in 2023. De jaarrekening 2024 sluit op een exploitatieresultaat van € 3,3 mln. Dit resultaat ligt € 1,5 mln. hoger dan begroot en € 0,3 mln. hoger dan in november was opgenomen in de tweede begrotingswijziging van 2024. De tolopbrengsten waren nog iets hoger dan verwacht (€ 0,1 mln.), de programmalasten waren € 0,1 miljoen lager en onder andere de lasten voor overhead, waren € 0,1 mln. lager dan in november werd verwacht. Het eigen vermogen laat ook een gunstige ontwikkeling zien. Dit wordt gevormd door de algemene reserve met een omvang van € 11,8 mln en een bestemmingsreserve renovatie met een omvang van € 6,4 mln.
<i>Financiën:</i> Provinciale sturing	Het Wegschap heeft in het verleden het jaarlijkse positief resultaat gebruikt om het negatief eigen vermogen op niveau te brengen. Verder hebben de deelnemers tot en met 2023 in het kader daarvan jaarlijks een (forse) deelnemersbijdrage ter beschikking gesteld. Deze bijdrage is in de afgelopen 10 jaar afgebouwd naar op dit moment €0. Dit mede vanwege de huidige aard en omvang van het eigen vermogen. Verder kan worden opgemerkt dat het Wegschap in 2024 een onderzoek heeft laten uitvoeren naar de meerjarige ontwikkeling van de verkeersaantallen. Met de uitkomsten heeft het Wegschap bij het opstellen van de huidige meerjarenbegroting rekening houden. Ten aanzien van het wetgevingstraject Betalen Naar Gebruik is voorsnog onbekend of en zo ja op welke wijze het huidige kabinet dit gaat implementeren. Er wordt van uitgegaan dat dit, zeker op de korte termijn, niet gaat gebeuren. Op dit punt is er dan ook geen rekening gehouden met mogelijke effecten op de wat langere termijn. Het Wegschap stuurt actief om in de toekomst minder afhankelijk te zijn van vreemd vermogen, conform de daarover in 2024 gemaakte bestuurlijke afspraken in AB verband. Over deze afspraken zijn de Staten eind 2024 per brief door het Wegschap geïnformeerd. Daarbij is aangegeven dat periodiek de liquiditeitspositie zal worden beoordeeld ten einde iedere keer kritisch te kunnen nalopen op welke wijze de nog bestaande schuldenlast verder af te bouwen. Met als motivering dat het vanuit Wegschap perspectief beter is om te beschikken over eigen middelen om grootschalige (renovatie/onderhouds)werkzaamheden te kunnen laten uitvoeren. Dit afgezet tegen het moeten aantrekken van verhoudingsgewijs duurdere (langlopende) leningen van derden.
<i>Verantwoording:</i> <i>Weerstandvermogen</i>	De totale weerstandscapaciteit bedraagt ultimo 2025, na toevoeging van het resultaat van boekjaar 2024 € 18,2 mln. De benodigde weerstandscapaciteit bedraagt € 13,3 mln. Met een weerstandsratio van 1,36 wordt voldaan aan de norm van >1.
<i>Risico's en beheersmaatregelen</i>	Met de opmerking om de onderbouwing van de daaraan gekoppelde risico's in 2025 nog nader te duiden. Met name op welke wijze het bedrag is bepaald gekoppeld aan het nieuw opgenomen en in omvang (potentieel) groot risico 'Technisch'. Dit risico is op basis van de huidige inzichten berekend op € 10,5 mln. Het is goed dat het Wegschap dit verder onderbouwt

<i>Resultaat</i>	met gegevens die voor deze berekening zijn gebruikt. Temeer de doorwerking op het benodigde weerstandsvermogen aanzienlijk is. Het resultaat bedroeg in 2024 op basis van de concept jaarrekening € 3,3 mln.
<i>Goedkeurende verklaringen accountants</i>	De accountant van het Wegschap is voornemens een goedkeurend oordeel voor getrouwheid en rechtmatigheid af te geven.
<i>Beoordeling BZK</i>	Positief: repressief toezicht.
<i>Prioriteit 2025/2026</i>	• Aanvullend kwantificeren openstaande risico's • Wijziging gemeenschappelijke regeling (zie eerdere opmerking hierover bij de omgevingsdiensten). • Actieve openbaarmaking besluiten • In kaart brengen eigendomssituatie mede vanwege onderhoudsverplichtingen

Ambitie 8. Bedrijfsvoering, Financiën en Organisatie

GR Grondbank RZG Zuidplas

De provincie Zuid-Holland vervult een belangrijke rol als het gaat om de regionale economische ontwikkelingen in Zuid-Holland. Het verder uitbouwen van de regionale economie vindt plaats door:

- 'nieuw-ontwikkeling' van bedrijfsterreinen;
- herstructurering van de bestaande bedrijfsterreinen;
- structurering en organisatie van de toegang tot financiering voor startende en groeiende innovatieve technologiebedrijven en projecten;
- verbetering van de ruimtelijke kwaliteit inclusief het vergroten de aantrekkingskracht van het vestigingsklimaat en een betere fysieke bereikbaarheid;
- herontwikkeling van saneringslocaties;
- storting van afval door het in verhuur geven van het terrein van de voormalige Derde Merwedehaven in de gemeente Dordrecht;
- versterking van het glastuinbouwcluster;
- herstructurering van de glastuinbouwgebieden;
- programmering van ontwikkelingen, de strategische grondverwerving en uitnamen van gronden, de financiering, de kwaliteitsbewaking en het coördineren van de uitvoering van ruimtelijke projecten.

Algemeen	
<i>Visie en beleidsvoornemens</i>	De nadruk bij de integrale en regionale gebiedsgerichte projecten ligt op de programmering, het plannen en het onderling afstemmen van activiteiten en projecten. Daarbij spelen de strategische ligging van gronden, de financiering, de kwaliteitsbewaking en de borging van de realisatiekracht een belangrijke rol. Door hieraan invulling te geven komen gewenste ontwikkelingen van de grond.
<i>Rechtsvorm en doel</i>	In het verleden is ten behoeve van de realisatie van de Interregionale Regionale Programma's (IRP's) een aantal gemeenschappelijke regelingen gevormd. Deze heeft ondersteund bij het realiseren van de gebiedsontwikkeling. Zij heeft het doel in samenwerking met andere (publieke)partijen een integrale en regionale gebiedsontwikkeling te realiseren. De Grondbank is de laatste gemeenschappelijke regeling die nog actief is op dit gebied mede namens de provincie.
<i>Bestuurlijk belang</i>	Het binnen een aangegeven gebied, in onderlinge samenhang: • Programmeren, plannen en onderling afstemmen van ontwikkelingen en activiteiten;

	• Kwaliteitsbewaking en financiering plannen; • Realiseren van concrete projecten.
<i>Bevoegdheden</i>	Binnen de regeling ten aanzien van de belangenbehartiging waarvoor zij is getroffen en het gebied waarvoor zij geldt, kunnen bevoegdheden van regeling en bestuur worden overgedragen en toegekend, binnen de grens van artikel 54 van de Wet gemeenschappelijke regeling.
<i>Stemverhouding</i>	40% stemaandeel
Controle en Verantwoording	
<i>Realisatie provinciale doelstellingen 2024</i>	De Grondbank heeft tot doel het ontwikkelen, vaststellen en uitvoeren van een strategisch beheer- en uitnamebeleid voor de verworven gronden ten behoeve van een effectieve realisatie van de in het kader van het vastgestelde Intergemeentelijk Structuurplan voor het rechtsgebied te formuleren ruimtelijke en sectorale doelstelling.
<i>Realisatie (financiële) doelstellingen 2024</i>	Met het in de Visie Ruimte en Mobiliteit (VRM) bevestigen van de Zuidplaspolder als ontwikkellocatie voor dorps- en landelijk wonen en bedrijven- en glaslocatie, blijft er perspectief op de ontwikkeling van de door de Grondbank verworven gronden. Op 1 juli 2021 is de Koopovereenkomst tussen de Grondbank en de gemeente Zuidplas ondertekend. De Koopovereenkomst is gesloten onder de opschortende (en na wijziging inmiddels ontbindende) voorwaarden dat de gemeenteraad van Zuidplas op grond van haar budgetrecht instemt en de bestemmingen wonen en werken planologisch onherroepelijk worden. Met de verkoop van haar gronden aan de gemeente Zuidplas wordt alsdan voldaan aan de doelstellingen van de Grondbank zoals geformuleerd in haar Gemeenschappelijke Regeling en het Uitname Strategie Kader (USK) 2018. Bij het definitief worden van het omgevingsplan vindt de nadere uitvoering van eerder gemelde principeovereenkomst plaats en de afwikkeling hiervan. Een gevolg van de Koopovereenkomst is dat de deelnemersbijdragen, zoals vermeld in de begroting 2021 en meerjarenbegroting 2022-2024 vanaf 1 januari 2021 op de boekwaardeontwikkeling geactiveerd gaan worden en niet in rekening gebracht gaan worden bij de deelnemers. De gemeente Zuidplas heeft in mei 2023 aangegeven niet bij machte te zijn om vóór 31 december 2024 alle gronden in één keer over te nemen doch gefaseerd. Hierdoor is een nieuwe situatie ontstaan waarbij gebleken is dat de verlenging van de Grondbank tot de minste financiële gevolgen op korte termijn leidt waarbij een budget-neutrale oplossing nog tot de mogelijkheden behoort. De aangepaste GR-tekst - toegesneden op de Wgr. en beoogde verlenging van 10 jaar – is in Q4 2024 door PS en raden vastgesteld. In deze aanpassing is de eindtermijn van de Grondbank op 31 december 2034 gesteld.

<i>Financiën:</i>	De deelnemersbijdrage PZH wijkt niet af van de begroting 2025. Bijdrage op basis van jaarrekening 2024: € 0
<i>Verantwoording:</i>	
Resultaat	<u>Eigen vermogen</u> De jaarrekening 2024 sluit met een neutraal totaal resultaat van € 0. Daarmee is het eigen vermogen ultimo 2024 € 0. Dit is conform de afspraken zoals zijn vastgelegd in de Bestuursovereenkomst 2021.
Reserves/weerstandsvermogen	De weerstandscapaciteit van de Grondbank is per 31 december 2024 nihil. De deelnemers staan van rechtswege garant voor eventuele risico's. Dat de weerstandscapaciteit nihil is past in het kader van de gemaakte afspraken zoals vastgelegd in de Overeenkomsten met de gemeente Zuidplas.
Risico's en beheersmaatregelen	<u>Ontwikkeling van het Middengebied start niet c.q. niet op korte termijn</u> Het grootste risico voor de Grondbank is thans dat de gebiedsontwikkeling in de Zuidplas polder niet of slechts gedeeltelijk tot ontwikkeling komt. Dit kan als de gemeente Zuidplas van mening is dat het niet verantwoord is om de Grondexploitatie voor het totale gebied vast te stellen, of als de bestemmingen wonen en werken bij het in procedure te brengen bestemmingsplan of omgevingsplan voor het Middengebied definitief niet onherroepelijk worden. In beide situaties gaat de (volledige) verkoop van de gronden van de Grondbank aan de gemeente Zuidplas niet door. De vraag is dan welk perspectief geldt er voor de waardering van de gronden, wat zijn deze gronden dan in die situatie waard? Het risico met betrekking tot de Grondbank Zuidplas maakt onderdeel uit van het integrale risicoprofiel van de provincie Zuid-Holland wat in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing wordt getoond. De risico's uit de paragraaf worden jaarlijks (tenminste) tweemaal geactualiseerd, namelijk bij het opstellen van de provinciale Begroting en Jaarrekening. De meest recente actualisatie heeft plaatsgevonden bij opstellen van de provinciale Jaarrekening 2024. Via de Bufferreserve Weerstandscapaciteit, die wordt aangehouden ter afdekking van risico's met een incidenteel karakter, wordt het risico financieel afgedekt.
<i>Goedkeurende verklaringen accountants</i>	De accountant van de Grondbank is voornemens een goedkeurend oordeel voor getrouwheid en rechtmatigheid af te geven.
<i>Beoordeling BZK</i>	Positief: repressief toezicht voor 2021.
<i>Prioriteit 2025/2026</i>	De totstandkoming van nadere afspraken tussen de gemeente Zuidplas en de Grondbank over de financiering van de gronden bij gefaseerde afname in de periode na 2025.